A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2026. június 4.*

„Előzetes döntéshozatal – Büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés – Európai elfogatóparancs – 2002/584/IB kerethatározat – Az 1. cikk (3) bekezdése – A végrehajtás megtagadásának oka – Annak kockázata, hogy a keresett személyt az Európai Unió Alapjogi Chartájának 4. cikke által tiltott embertelen vagy megalázó bánásmód éri – A 4. cikk 6. pontja – A végrehajtás megtagadásának mérlegelhető oka – A végrehajtó tagállam azon kötelezettségvállalása, hogy a büntetést saját hazai joga szerint végrehajtja – 2008/909/IB kerethatározat – A büntetőügyekben hozott határozatok kölcsönös elismerése – A 4. cikk (5) bekezdése – A végrehajtó tagállam által a kibocsátó tagállamhoz intézett azon kérelem, hogy továbbítsa neki a szabadságvesztés-büntetést kiszabó ítéletet annak érdekében, hogy azt a területén végrehajtsák”

A C-722/23. [Rugu][i] és C-91/24. sz. [Aucroix][i] egyesített ügyekben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott két előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyeket a Cour de cassation (semmítőszék, Belgium) a Bírósághoz 2023. november 28-án, illetve 2024. február 6-án érkezett, 2023. november 22-i és 2024. január 31-i határozataival terjesztett elő az

AR (C-722/23)

ellen

a **Procureur général** részvételével,

valamint

a **Procureur général près la cour d’appel de Mons** (C-91/24)

és

HL

között folyamatban lévő, európai elfogatóparancsok végrehajtásával kapcsolatos eljárásokban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

* Az eljárás nyelve: francia.

[i] A jelen ügy neve fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

tagjai: K. Lenaerts elnök, T. von Danwitz elnökhelyettes, F. Biltgen, K. Jürimäe (előadó), L. Arastey Sahún, I. Ziemele, J. Passer és O. Spineanu-Matei tanácselnökök, S. Rodin, D. Gratsias, M. Gavalec, Csehi Z. és N. Fenger bírák,

főtanácsnok: A. Rantos,

hivatalvezető: M. Siekierzyńska tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2025. március 18-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– AR képviseletében O. Martins avocat,

– a belga kormány képviseletében M. Jacobs, C. Pochet és M. Van Regemorter, meghatalmazotti minőségben,

– a francia kormány képviseletében R. Bénard és B. Dourthe, meghatalmazotti minőségben,

– a holland kormány képviseletében E. M. M. Besselink és K. Bulterman, meghatalmazotti minőségben,

– a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,

– a román kormány képviseletében M. Chicu és E. Gane, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében F. Blanc, H. Leupold és J. Vondung, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2025. július 10-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek a 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.; a továbbiakban: 2002/584 kerethatározat) 1. cikke (3) bekezdésének és 4. cikke 6. pontjának értelmezésére vonatkoznak.

2 E kérelmeket két olyan európai elfogatóparancs Belgiumban történő végrehajtása keretében terjesztették elő, amelyek közül az elsőt a román hatóságok bocsátották ki 2023. augusztus 1-jén AR-rel, egy Belgiumban lakóhellyel rendelkező román állampolgárral szemben annak érdekében, hogy Romániában végrehajtsanak egy emberkereskedelem miatt kiszabott szabadságvesztés-büntetést, amelynek tartama négy év (C-722/23. sz. ügy), a másodikat pedig a

görög hatóságok bocsátották ki 2016. március 9-én a belga állampolgárságú HL-lel szemben annak érdekében, hogy Görögországban végrehajtsanak egy szabadságvesztés-büntetést, amelynek tartama öt év (C-91/24. sz. ügy) (a továbbiakban együtt: szóban forgó európai elfogatóparancsok).

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2002/584 kerethatározat

3 A 2002/584 kerethatározat „Az európai elfogatóparancs meghatározása és végrehajtásának kötelezettsége” című 1. cikke így rendelkezik:

„(1) Az európai elfogatóparancs egy tagállamban kibocsátott igazságügyi hatósági határozat, amely azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam a büntetőeljárás lefolytatása, szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása végett a keresett személyt elfogja és átadja.

(2) A tagállamok minden európai elfogatóparancsot a kölcsönös elismerés elve alapján és e kerethatározat rendelkezéseinek megfelelően hajtanak végre.

(3) E kerethatározat nem érinti az [EUSZ 6. cikkben] biztosított alapvető jogok és alapvető jogelvek tiszteletben tartásának a kötelezettségét.”

4 E kerethatározat „Az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának mérlegelhető okai” című 4. cikke így rendelkezik:

„A végrehajtó igazságügyi hatóság az alábbi esetekben tagadhatja meg az európai elfogatóparancs végrehajtását:

[…]

6. ha az európai elfogatóparancsot szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából bocsátották ki, amennyiben a keresett személy a végrehajtó tagállamban tartózkodik, amelynek állampolgára vagy lakosa [helyesen: a végrehajtó tagállamban tartózkodik, vagy annak állampolgára vagy lakosa], és ez az állam vállalja, hogy saját hazai joga szerint végrehajtja a büntetést vagy a szabadságelvonással járó intézkedést;

[…]”

A 2008/909/IB kerethatározat

5 A kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról szóló, 2008. november 27-i 2008/909/IB tanácsi kerethatározat (HL 2008. L 327., 27. o.) „Célkitűzés és hatály” című 3. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„E kerethatározat célja azon szabályok megállapítása, amelyek értelmében a tagállamok az elítélt személy társadalmi beilleszkedésének elősegítése érdekében elismernek egy ítéletet és végrehajtják a büntetést.”

6 Az említett kerethatározat „Az ítélet és a tanúsítvány egy másik tagállamba történő továbbításának feltételei” című 4. cikkének szövege a következő:

„(1) Feltéve, hogy az elítélt személy a kibocsátó államban vagy a végrehajtó államban tartózkodik, és feltéve, hogy ez a személy a 6. cikkben előírt esetekben ehhez hozzájárulását adta, az ítéletet a tanúsítvánnyal együtt – amelyre a formanyomtatványt az I. melléklet határozza meg – a következő tagállamok egyikének lehet továbbítani:

a) az elítélt személy állampolgársága szerinti tagállam, ahol a személy él; vagy

b) az az állampolgárság szerinti tagállam, amelyben az elítélt személy nem él, de ahova az elítélt személyt – a büntetés végrehajtását követően – kitoloncolják […]; vagy

c) az a) és b) pontban említetteken kívüli bármely tagállam, amelynek illetékes hatósága hozzájárul az ítéletnek és a tanúsítványnak az említett tagállamba történő továbbításához.

(2) Az ítélet és a tanúsítvány továbbítására akkor kerülhet sor, ha a kibocsátó állam illetékes hatósága – adott esetben a kibocsátó állam és a végrehajtó állam illetékes hatóságai közötti egyeztetést követően – meggyőződött arról, hogy a büntetés végrehajtó állam általi végrehajtása az elítélt személy társadalomba való beilleszkedésének elősegítését szolgálja.

(3) Az ítélet és a tanúsítvány továbbítását megelőzően a kibocsátó állam illetékes hatósága bármilyen megfelelő módon egyeztethet a végrehajtó állam illetékes hatóságával. Az (1) bekezdés c) pontjában említett esetekben az egyeztetés kötelező. Ilyen esetekben a végrehajtó állam illetékes hatósága haladéktalanul értesíti a kibocsátó államot arra vonatkozó határozatáról, hogy hozzájárul-e az ítélet továbbításához.

[…]

(5) A végrehajtó állam saját kezdeményezésre kérheti a kibocsátó államot az ítélet és a tanúsítvány együttes továbbítására. […] Az e bekezdés alapján továbbított kérelmek nem kötelezik a kibocsátó államot az ítélet és a tanúsítvány együttes továbbítására.

[…]”

7 Az említett kerethatározat „Az elítélt személy véleménye és értesítése” című 6. cikke az (1) és (2) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„(1) A (2) bekezdés sérelme nélkül az ítélet a tanúsítvánnyal együtt csak akkor továbbítható az ítélet elismerése és a büntetés végrehajtása céljából a végrehajtó állam részére, ha ehhez az elítélt személy a kibocsátó állam jogával összhangban hozzájárulását adta.

(2) Az elítélt személy hozzájárulása nem szükséges, ha az ítéletet a tanúsítvánnyal együtt az alábbiak részére továbbítják:

a) az állampolgárság szerinti tagállamba, ahol az elítélt személy él;

[…]

c) abba a tagállamba, amelybe az elítélt személy az ellene a kibocsátó államban folyamatban lévő büntetőeljárásra tekintettel vagy a kibocsátó államban történt elítélését követően elszökött vagy más módon visszatért.”

8 Ugyanezen kerethatározat „Az európai elfogatóparancs kiadását követően hozott büntetések végrehajtása” című 25. cikke kimondja:

„A [2002/584] kerethatározat sérelme nélkül, e kerethatározat rendelkezéseit értelemszerűen kell alkalmazni – olyan mértékben, amennyire azok összhangban vannak azon kerethatározat rendelkezéseivel – a büntetések olyan esetekben történő végrehajtására, amikor a tagállam azon kerethatározat 4. cikkének (6) bekezdése szerinti esetekben vállalja a büntetés végrehajtását, vagy azon kerethatározat 5. cikkének (3) bekezdése szerint eljárva azt a feltételt szabta meg, hogy a személyt a büntetés letöltése céljából vissza kell szállítani az érintett tagállamba az elítélt személy büntetlenségének elkerülése céljából.”

9 A 2008/909 kerethatározat „Kapcsolat más megállapodásokkal és megegyezésekkel” című 26. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„2011. szeptember 5-től – a tagállamok és harmadik államok közötti alkalmazásuk, valamint a 28. cikk szerinti átmeneti alkalmazásuk sérelme nélkül – ez a kerethatározat lép az alábbi, a tagállamok közötti kapcsolatokban alkalmazandó egyezmények megfelelő rendelkezéseinek helyébe:

– az elítélt személyek átszállításáról szóló, [Strasbourgban, 1983. március 21-én aláírt] európai egyezmény [(*Az Európa Tanács Szerződéseinek Tára*, 112. szám)], valamint annak 1997. december 18-i kiegészítő jegyzőkönyve,

– a büntetőítéletek nemzetközi érvényességéről szóló, [Hágában, 1970. május 28-án aláírt] európai egyezmény,

– a [Schengenben 1990. június 19-én aláírt és 1995. március 26-án hatályba lépett, a Benelux Gazdasági Unió államai, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Francia Köztársaság kormánya között a közös határaikon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről szóló, 1985. június 14-i Schengeni Megállapodás végrehajtásáról szóló egyezmény (HL 2000. L 239., 19. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 2. kötet, 9. o.)] III. címének 5. fejezete,

– az Európai Közösségek tagállamai között a külföldi büntetőítéletek végrehajtásáról szóló, [Brüsszelben, 1991. november 13-án aláírt] egyezmény.”

A belga jog

10 A loi relative au mandat d’arrêt européen, du 19 décembre 2003 (az európai elfogatóparancsról szóló 2003. december 19-i törvény, *Moniteur belge*, 2003. december 22., 60075. o., a továbbiakban: 2003. december 19-i törvény) 4. cikke így rendelkezik:

„Az európai elfogatóparancs végrehajtását a következő esetekben meg kell tagadni:

[…]

5° ha komoly ok enged arra következtetni, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtása az érintett személynek az [EUMSZ 6. cikkben] meghatározott alapvető jogainak sérelméhez vezethet.”

11 A 2003. december 19-i törvény 6. cikke így rendelkezik:

„A végrehajtás a következő esetekben megtagadható:

[…]

4° ha az európai elfogatóparancsot szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából bocsátották ki, amennyiben a keresett személy belga állampolgár vagy Belgiumban lakik, és az illetékes belga hatóságok vállalják, hogy a belga jog szerint végrehajtják e büntetést vagy a szabadságelvonással járó intézkedést;

[…]”

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

A C-722/23. sz. ügy

12 2023. augusztus 1-jén a román igazságügyi hatóságok európai elfogatóparancsot bocsátottak ki a Belgiumban lakóhellyel rendelkező román állampolgár AR ellen, emberkereskedelem miatt kiszabott négy év szabadságvesztés-büntetés Romániában történő végrehajtása céljából.

13 2023. szeptember 22-i végzésével a tribunal de première instance francophone de Bruxelles (brüsszeli francia nyelvű elsőfokú bíróság, Belgium) vizsgálóbírói tanácsa a 2003. december 19-i törvény 4. cikkének 5° pontja alapján megtagadta ezen európai elfogatóparancs végrehajtását azzal az indokkal, hogy a romániai fogvatartási körülmények folytán AR ki lenne téve annak a kockázatnak, hogy sérülnek az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én aláírt európai egyezmény (a továbbiakban: EJEE) 3. cikke szerinti alapvető jogai.

14 Az ügyészség fellebbezést nyújtott be e végzéssel szemben a cour d’appel de Bruxelles (brüsszeli fellebbviteli bíróság, Belgium) vádtanácsához. 2023. október 30-i ítéletével e vádtanács helybenhagyta az említett végzést, ezenkívül viszont úgy határozott, hogy a négy év

szabadságvesztés-büntetés a 2003. december 19-i törvény 6. cikkének 4° pontja értelmében „Belgiumban végrehajtható”, mivel AR alapvető jogai megsértésének kockázata a Romániában kiszabott büntetés végrehajtásának egyik módját érinti, ezáltal pedig nem érinti azt az eljárást, amely e tagállamban az érintett személy elítéléséhez vezetett, vagy magát az elítélést.

15 AR ezen ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett a Cour de cassation (semmítőszék, Belgium) elé, amely a kérdést előterjesztő bíróság. E bíróság előtt AR azt állítja, hogy miután a fellebbviteli bíróság megállapította, hogy alkalmazni kell az európai elfogatóparancs végrehajtása kötelező megtagadásának valamely okát, mivel alapos okkal feltételezhető, hogy ezen elfogatóparancs végrehajtása sértené AR alapvető jogait, e bíróság nem alkalmazhatta volna a végrehajtás mérlegelhető megtagadása valamely okának joghatásait, és nem rendelhette volna el az AR-rel szemben Romániában kiszabott szabadságvesztés-büntetés Belgiumban történő végrehajtását.

16 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság pontosítja, hogy a 2002/584 kerethatározatot a belga jogba átültető 2003. december 19-i törvény 4. cikkének 5° pontja előírja, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtását szükségképpen meg kell tagadni, ha alapos okkal feltételezhető, hogy e végrehajtás sértené a keresett személynek az EUSZ 6. cikkben biztosított alapvető jogait.

17 A kérdést előterjesztő bíróság hivatkozik a 2020. december 17-i Openbaar Ministerie (A kibocsátó igazságügyi hatóság függetlensége) ítéletre (C-354/20 PPU és C-412/20 PPU, EU:C:2020:1033) annak megállapítása érdekében, hogy az európai elfogatóparancs mechanizmusa többek között arra irányul, hogy küzdjön az olyan keresett személy büntetlensége ellen, aki más államban tartózkodik, mint ahol állítólag bűncselekményt követett el.

18 E bíróság szerint a 2017. június 29-i Popławski ítéletből (C-579/15, EU:C:2017:503) kitűnik, hogy e bíróság a lehető legnagyobb mértékben köteles a szóban forgó nemzeti rendelkezéseket – a belső jog egészét figyelembe véve és az abban elismert értelmezési módszerek alkalmazásával – a 2002/584 kerethatározat szövegére és céljára tekintettel értelmezni. Az ezen ítélet alapjául szolgáló ügyben e kötelezettség magában foglalta, hogy a keresett személyt szabadságvesztés-büntetésre ítélő jogerős ítélet végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtásának megtagadása esetén a végrehajtó tagállam igazságügyi hatóságai maguk kötelesek biztosítani az e személlyel szemben kiszabott büntetés tényleges végrehajtását.

19 A kérdést előterjesztő bíróság kiemeli, hogy a 2003. december 19-i törvény 6. cikkének 4° pontja értelmében – amely a végrehajtás megtagadásának a 2002/584 kerethatározat 4. cikkének 6. pontjában szabályozott mérlegelhető okát ülteti át a belga jogba – az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadható, ha azt büntetés végrehajtása céljából bocsátották ki, amennyiben a keresett személy belga állampolgár vagy Belgiumban lakik, és az illetékes belga hatóságok vállalják, hogy a belga jog szerint végrehajtják e büntetést.

20 Következésképpen a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy amennyiben a végrehajtás kötelező megtagadásának a jelen ítélet 16. pontjában említett oka alapján megtagadják az európai elfogatóparancs végrehajtását, a 2002/584 kerethatározat 4. cikkének 6. pontját akként kell-e értelmezni, hogy a végrehajtó tagállam igazságügyi hatóságai az e tagállamban lakóhellyel rendelkező keresett személy büntetlenségének elkerülése érdekében elrendelhetik az e személlyel szemben a kibocsátó tagállamban kiszabott és ezen európai elfogatóparancs tárgyát képező szabadságvesztés-büntetés végrehajtó tagállamban történő végrehajtását.

21 E körülmények között a Cour de cassation (semmítőszék) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Amennyiben az európai elfogatóparancsot végrehajtó tagállam bíróságai megállapították, hogy a keresett személy kibocsátó tagállamnak való átadása esetén fennáll annak a veszélye, hogy a külföldi büntetés végrehajtásához kapcsolódóan sérülnek e személy alapvető jogai, és így meg kell tagadni az európai elfogatóparancs végrehajtását, a [2002/584] kerethatározat 4. cikkének [6. pontja] lehetővé teszi-e a végrehajtó tagállam azon bíróságai számára, amelyek megállapítják, hogy a keresett személy ez utóbbi államban rendelkezik lakóhellyel, hogy ezt követően úgy határozzanak, hogy [e] kerethatározat 4. cikkének [6. pontját] a nemzeti jogrendbe átültető rendelkezésnek megfelelően végre kell hajtani az európai elfogatóparancsot kibocsátó tagállamban kiszabott, ezen elfogatóparancsban említett szabadságvesztés-büntetést?”

A C-91/24. sz. ügy

22 2016. március 9-én a görög hatóságok európai elfogatóparancsot bocsátottak ki a Belgiumban lakóhellyel rendelkező belga állampolgár HL-lel szemben öt év szabadságvesztés-büntetés Görögországban történő végrehajtása céljából.

23 2024. január 18-i ítéletével a cour d’appel de Mons (monsi fellebbviteli bíróság, Belgium) vádtanácsa megtagadta ezen európai elfogatóparancs végrehajtását azzal az indokkal, hogy HL mentális zavarai a kibocsátó tagállamban fennálló fogvatartási körülményekkel együtt annak a kockázatnak teszik ki őt, hogy sérülnek az EJEE 3. és 5. cikkében biztosított alapvető jogai.

24 Az ügyészség e határozattal szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett a Cour de cassation (semmítőszék) elé, amely a kérdést előterjesztő bíróság. Az ügyészség azt állítja, hogy a vádtanácsnak, miután a szabadságvesztés-büntetés kibocsátó tagállamban történő végrehajtásának körülményei miatt megtagadta az európai elfogatóparancs végrehajtását, meg kellett volna fontolnia, hogy a végrehajtás megtagadásának a 2002/584 kerethatározat 4. cikkének 6. pontjában említett mérlegelhető okát alkalmazza, mivel e rendelkezés annak elkerülésére irányul, hogy az a személy, akinek az átadását megtagadták, büntetlenül maradjon.

25 A kérdést előterjesztő bíróság ugyanazon indokok alapján, amelyek a C-722/23. sz. ügyben is fennállnak, lényegében arra keresi a választ, hogy miként kell értelmezni a 2002/584 kerethatározat 4. cikkének 6. pontját.

26 Mindazonáltal a jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság azt a kérdést veti fel, hogy amennyiben a végrehajtás kötelező megtagadásának a jelen ítélet 16. pontjában említett oka alapján megtagadják az európai elfogatóparancs végrehajtását, e rendelkezést akként kell-e értelmezni, hogy a végrehajtó tagállam igazságügyi hatóságai az e tagállam állampolgárságával és e tagállamban lakóhellyel rendelkező keresett személy büntetlenségének elkerülése érdekében nem csupán megtehetik, hanem meg is kell tenniük, hogy elrendelik az e személlyel szemben a kibocsátó tagállamban kiszabott és ezen európai elfogatóparancs tárgyát képező szabadságvesztés-büntetés végrehajtó tagállamban történő végrehajtását.

27 E körülmények között a Cour de cassation (semmítőszék) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Amennyiben az európai elfogatóparancsot végrehajtó tagállam bíróságai megállapították, hogy a keresett személy kibocsátó tagállamnak való átadása esetén fennáll annak a veszélye, hogy a külföldi büntetés végrehajtásához kapcsolódóan sérülnek e személy alapvető jogai, és így meg kell tagadni az európai elfogatóparancs végrehajtását, úgy kell-e értelmezni a [2002/584] kerethatározat 4. cikkének 6. pontját, hogy az arra kötelezi a végrehajtó tagállam ugyanezen bíróságait, hogy – annak elkerülése érdekében, hogy az a keresett személy, aki ezen állam lakosa vagy állampolgára, elkerülje a büntetését – megvizsgálják, hogy a fent hivatkozott 4. cikk 6. pontját a nemzeti jogrendbe átültető rendelkezésnek megfelelően el kell-e rendelni az érintett személlyel szemben az európai elfogatóparancsot kibocsátó tagállamban kiszabott, ezen elfogatóparancsban említett szabadságvesztés-büntetésnek a végrehajtó tagállamban történő végrehajtását?”

28 A Bíróság 2025. január 21-i határozatával a szóbeli szakasz lefolytatása és az ítélethozatal céljából egyesítette a C-722/23. sz. és a C-91/24. sz. ügyet.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Előzetes észrevételek

29 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmekből kitűnik, hogy az alapügyekben az illetékes belga igazságügyi hatóságok a 2003. december 19-i törvény 4. cikkének 5° pontja alapján – amely a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdését ülteti át a belga jogba – megtagadták a szóban forgó európai elfogatóparancsok végrehajtását. A kérdést előterjesztő bíróság megítélése szerint e rendelkezésekből az következik, hogy az európai elfogatóparancs végrehajtását meg kell tagadni, ha alapos okkal feltételezhető, hogy e végrehajtás a keresett személy alapvető jogainak sérelmével jár.

30 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 4. cikkében foglalt alapvető jogok megsértésével kapcsolatos kockázat fennállása lehetővé teheti a végrehajtó igazságügyi hatóság számára, hogy e kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján kivételesen és megfelelő vizsgálatot követően tartózkodjon valamely európai elfogatóparancs végrehajtásától (lásd ebben az értelemben: 2016. április 5-i Aranyosi és Căldăraru ítélet, C-404/15 és C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 104. pont; 2023. január 31-i Puig Gordi és társai ítélet, C-158/21, EU:C:2023:57, 72. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

31 Így az a végrehajtó igazságügyi hatóság, amely olyan objektív, megbízható, pontos és kellően aktuális adatokkal szembesül, amelyek arról tanúskodnak, hogy a kibocsátó tagállamban a fogvatartási körülmények tekintetében rendszerszintű és általános hiányosságok állnak fenn, köteles konkrétan és pontosan értékelni, hogy az adott ügy körülményei között komoly és bizonyítékokkal alátámasztott okokból feltételezhető-e, hogy a keresett személy az e tagállamnak való átadását követően a Charta 4. cikke által tiltott embertelen vagy megalázó bánásmód valós kockázatának lesz ott kitéve azon körülmények miatt, amelyek között az említett tagállamban majd fogva tartják (lásd ebben az értelemben: 2016. április 5-i Aranyosi és Căldăraru ítélet, C-404/15 és C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 92. és 94. pont; 2019. október 15-i Dorobantu ítélet, C-128/18, EU:C:2019:857, 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

32 Az a végrehajtó igazságügyi hatóság, amely a jelen ítélet előző pontjában felidézett feltételek mellett megállapítja, hogy a keresett személy átadása a Charta 4. cikke által tiltott embertelen vagy megalázó bánásmódhoz vezethet, köteles megszüntetni a 2002/584 kerethatározattal bevezetett átadási eljárást (lásd ebben az értelemben: 2019. október 15-i Dorobantu ítélet, C-128/18, EU:C:2019:857, 50. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

33 Az alapügyekben az illetékes belga igazságügyi hatóságok mint a szóban forgó európai elfogatóparancsokat végrehajtó igazságügyi hatóságok megállapították, hogy fennáll a kockázata annak, hogy a keresett személyeknek a kibocsátó tagállamok hatóságai részére történő átadása esetén sérülnek e személyek alapvető jogai, és arra a következtetésre jutottak, hogy következésképpen teljesülnek az ezen európai elfogatóparancsok végrehajtása megtagadásának a jelen ítélet 31. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatból eredő feltételei.

34 A francia, a holland és a román kormány a Bírósághoz benyújtott észrevételeiben vitatta ezt a következtetést. A francia kormány szerint kétséges, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések megfelelnek-e annak a követelménynek, hogy az alapjogviták elbírálásához szervesen szükségesnek kell lenniük.

35 E tekintetben ugyanakkor emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – a nemzeti bíróság által előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell (lásd: 2003. május 15-i Salzmann ítélet, C-300/01, EU:C:2003:283, 31. pont; 2022. május 19-i Spetsializirana prokuratura [Szökésben lévő vádlottal szembeni eljárás] ítélet, C-569/20, EU:C:2022:401, 20. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

36 A jelen esetben az előzetes döntéshozatal iránti kérelmekből kitűnik, hogy az a kérdés, hogy teljesülnek-e az ahhoz szükséges feltételek, hogy a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján megtagadják az európai elfogatóparancsok végrehajtását, a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő jogviták keretében nem képezi vita tárgyát.

37 Egyébiránt e kérelmekből és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéseknek magából a szövegéből kitűnik, hogy e jogviták lényegében kizárólag arra vonatkoznak, hogy amennyiben a végrehajtó igazságügyi hatóságok e rendelkezés alapján megtagadták a szóban forgó európai elfogatóparancsok végrehajtását, ezáltal pedig úgy határoztak, hogy a keresett személyeket nem adják át a kibocsátó tagállamoknak az ezen elfogatóparancsok alapjául szolgáló büntetések végrehajtása céljából, e hatóságok e személyek büntetlenségének elkerülése érdekében kiegészítő jelleggel alkalmazhatják-e, illetve alkalmazniuk kell-e a végrehajtás mérlegelhető megtagadásának a 2002/584 kerethatározat 4. cikkének 6. pontjában előírt okát, elrendelve e büntetéseknek az említett hatóságok tagállamának területén történő végrehajtását.

38 E körülmények között meg kell állapítani, hogy a szóban forgó európai elfogatóparancsok végrehajtását megtagadó határozatok a kérdést előterjesztő bíróság által meghatározott jogi és ténybeli háttérbe tartoznak, amelyet a Bíróságnak nem feladata megkérdőjelezni, amint az a jelen ítélet 35. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatból is kitűnik.

Az ügy érdeméről

39 Kérdéseivel, amelyeket célszerű együttesen vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2002/584 kerethatározat 4. cikkének 6. pontját akként kell-e értelmezni, hogy valamely végrehajtó igazságügyi hatóság, amennyiben e kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján megtagadta egy szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtását, a keresett személy büntetlenségének elkerülése érdekében jogosult, illetve köteles arra, hogy kiegészítő jelleggel alkalmazza a végrehajtás megtagadásának e 4. cikk 6. pontjában megjelölt mérlegelhető okát.

40 E kérdés megválaszolásához elöljáróban meg kell határozni, hogy felmerül-e az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának alapjául szolgáló, a 2002/584 kerethatározat 4. cikkének 6. pontjában megjelölt mérlegelhető ok kiegészítő jelleggel történő alkalmazása abban az esetben, ha a végrehajtó igazságügyi hatóság e kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján megtagadta ezen európai elfogatóparancs végrehajtását azzal az indokkal, hogy a keresett személynek a kibocsátó tagállam részére történő átadása a Charta 4. cikke által tiltott embertelen vagy megalázó bánásmód kockázatának tenné ki e személyt.

41 E tekintetben egyrészt, amint azt a jelen ítélet 30–32. pontja is felidézte, az európai elfogatóparancs végrehajtása megtagadásának a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése szerinti oka kötelező jellegű.

42 Ez a megtagadási ok, amely a keresett személy lakóhellyel kapcsolatos körülményeitől függetlenül alkalmazandó, e személy alapvető jogainak védelmére irányul azáltal, hogy kivételes jelleggel előírja az európai elfogatóparancs végrehajtásának megtagadását olyan helyzetben, amikor – különösen a kibocsátó tagállamban fennálló fogvatartási körülmények rendszerszintű és általános hiányosságai esetén – komoly és bizonyítékokkal alátámasztott okokból feltételezhető, hogy az említett személy az e tagállamnak való átadását követően a Charta 4. cikke által tiltott embertelen vagy megalázó bánásmód valós kockázatának lesz ott kitéve azon körülmények miatt, amelyek között az említett tagállamban majd fogva tartják.

43 Így, ha a végrehajtó igazságügyi hatóság, amelyhez szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsot nyújtottak be, a jelen ügyhöz hasonlóan úgy határoz, hogy alkalmazza a végrehajtás megtagadásának a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdésén alapuló okát, az ilyen határozat szükségszerűen véget vet az e kerethatározattal bevezetett átadási eljárásnak.

44 Az ezen az alapon történő megtagadás tehát azzal a következménnyel jár, hogy a keresett személyt az alapvető jogainak védelmével kapcsolatos okokból nem adják át a kibocsátó tagállam igazságügyi hatóságainak. Ezen okok miatt e személy ily módon e tagállamban nem fogja letölteni a vele szemben e tagállamban kiszabott szabadságvesztés-büntetést, legalábbis mindaddig nem, amíg az ugyanezen indokon alapuló megtagadást igazoló körülmények fennállnak. Mindazonáltal a 2002/584 kerethatározat egyetlen rendelkezése sem határozza meg, hogy az ilyen megtagadás milyen következményekkel jár e büntetésnek a végrehajtó tagállamban történő végrehajtására nézve, amennyiben a keresett személy ez utóbbi tagállam területén tartózkodik.

45 Másrészt, a végrehajtás megtagadásának a 2002/584 kerethatározat 4. cikkének 6. pontjában megjelölt oka mérlegelhető jellegű, továbbá olyan alkalmazási feltételeknek és olyan célnak felel meg, amelyek kifejezetten rá jellemzőek.

46 E rendelkezés értelmében a végrehajtó igazságügyi hatóság megtagadhatja az európai elfogatóparancs végrehajtását, ha azt szabadságvesztés-büntetés vagy szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása céljából bocsátották ki, amennyiben a keresett személy a végrehajtó tagállamban tartózkodik, vagy annak állampolgára vagy lakosa, és ez az állam vállalja, hogy saját hazai joga szerint végrehajtja a büntetést vagy a szabadságelvonással járó intézkedést.

47 Az említett rendelkezés alkalmazása két feltétel együttes fennállásától függ, nevezetesen egyrészt attól, hogy a keresett személy a végrehajtó tagállamban tartózkodik, annak állampolgára vagy lakosa, másrészt pedig attól, hogy ez az állam vállalja, hogy saját hazai joga szerint végrehajtja azt a büntetést vagy szabadságelvonással járó intézkedést, amely miatt az európai elfogatóparancsot kibocsátották (lásd ebben az értelemben: 2025. szeptember 4-i C.J. [Büntetés végrehajtása európai elfogatóparancs alapján] ítélet, C-305/22, EU:C:2025:665, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

48 Amennyiben a végrehajtó igazságügyi hatóság azt állapítja meg, hogy e két feltétel teljesül, azt is értékelnie kell, hogy fennáll-e a kibocsátó tagállamban kiszabott büntetés végrehajtó tagállamban történő végrehajtását indokolttá tévő jogos érdek. Ezen értékelés lehetővé teszi e hatóság számára, hogy figyelembe vegye az ugyanezen rendelkezés által követett célt, amely az állandó ítélkezési gyakorlat szerint abban áll, hogy növelje a keresett személy társadalomba való beilleszkedésének esélyeit a vele szemben kiszabott büntetés letöltésekor (2025. szeptember 4-i C.J. [Büntetés végrehajtása európai elfogatóparancs alapján] ítélet, C-305/22, EU:C:2025:665, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

49 A végrehajtás megtagadásának a 2002/584 kerethatározat 4. cikkében megjelölt mérlegelhető okait illetően hangsúlyozni kell, hogy azok a tagállamok, amelyek ezen okok közül egy vagy több átültetése mellett döntöttek, nem írhatják elő, hogy az igazságügyi hatóságok kötelesek megtagadni minden olyan európai elfogatóparancs végrehajtását, amely formálisan az említett okok hatálya alá tartozik, anélkül hogy e hatóságoknak lehetőségük lenne arra, hogy figyelembe vegyék az egyes esetek sajátos körülményeit (lásd ebben az értelemben: 2021. április 29-i X [Európai elfogatóparancs – Ne bis in idem] ítélet, C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, 44. pont).

50 Így az e kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdésével kapcsolatban a jelen ítélet 43. pontjában megállapítottaktól eltérően az említett kerethatározat 4. cikkének 6. pontja lehetőséget biztosít arra, hogy a keresett személyt ne adják át az európai elfogatóparancs végrehajtása céljából, amennyiben a jelen ítélet 47. pontjában említett feltételek teljesülnek.

51 Az eddigiekből következik, hogy a végrehajtás megtagadásának a 2002/584 kerethatározat 4. cikkének 6. pontjában megjelölt mérlegelhető oka olyan önálló végrehajtás-megtagadási okot képez, amelynek kiegészítő jelleggel történő alkalmazása nem merül fel abban az esetben, ha a végrehajtó tagállam e kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján már megtagadta valamely európai elfogatóparancs végrehajtását, még akkor sem, ha ezen alkalmazás célja annak elkerülése lenne, hogy a keresett személy e megtagadás következtében büntetlenül maradjon azon büntetőítélet tekintetében, amely ezen európai elfogatóparancs kibocsátását igazolta.

52 Az ugyanis, ha a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdéséből eredő kötelező végrehajtás-megtagadási okon felül alkalmazásra kerülne a kerethatározat 4. cikkének 6. pontjában megjelölt mérlegelhető végrehajtás-megtagadási ok is, az ezen okok által követett céloknak, valamint ezen okok jellegének a figyelmen kívül hagyásához vezetne.

53 Következésképpen, ha a végrehajtó igazságügyi hatóság a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján megtagadta egy szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtását, e hatóság nem teheti meg, hogy a keresett személy büntetlenségének elkerülése érdekében kiegészítő jelleggel alkalmazza az e kerethatározat 4. cikkének 6. pontjában megjelölt mérlegelhető végrehajtás-megtagadási okot.

54 Mindemellett, mivel az európai elfogatóparancs végrehajtásának a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján történő megtagadása – amint az a jelen ítélet 43. és 44. pontjában megállapításra került – azt jelenti, hogy az említett büntetést a kibocsátó tagállamban nem fogják végrehajtani, emlékeztetni kell arra, hogy e kerethatározatot, amely a Charta rendelkezéseinek fényében olvasandó, nem lehet oly módon értelmezni, hogy az megkérdőjelezze a tagállamok közötti igazságügyi együttműködés azon rendszerének hatékonyságát, amelynek az európai elfogatóparancs – az uniós jogalkotó által szabályozott formájában – az egyik alapvető elemét képezi (2022. február 22-i Openbaar Ministerie [A kibocsátó tagállam törvényei által létrehozott bíróság] ítélet, C-562/21 PPU és C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

55 Ennek annál is inkább így kell lennie, mivel az európai elfogatóparancs mechanizmusa arra is irányul, hogy küzdjön az olyan keresett személy büntetlensége ellen, aki más államban tartózkodik, mint ahol bűncselekményt követett el (lásd ebben az értelemben: 2023. április 18-i E. D. L. [Betegségen alapuló megtagadási ok] ítélet, C-699/21, EU:C:2023:295, 44. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; 2025. szeptember 4-i C.J. [Büntetés végrehajtása európai elfogatóparancs alapján] ítélet, C-305/22, EU:C:2025:665, 80. pont).

56 A keresett személy büntetlensége ugyanis összeegyeztethetetlen lenne mind a 2002/584 kerethatározat céljával, mind pedig az EUSZ 3. cikk (2) bekezdésének céljával, amely szerint az Unió egy belső határok nélküli, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló olyan térséget kínál polgárai számára, ahol a személyek szabad mozgásának biztosítása többek között a külső határok ellenőrzésére, valamint a bűnmegelőzésre és bűnüldözésre vonatkozó megfelelő intézkedésekkel párosul (2019. június 24-i Popławski ítélet, C-573/17, EU:C:2019:530, 82. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

57 Ebből következik, hogy amennyiben a végrehajtó igazságügyi hatóság e kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján megtagadta a szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtását, e hatóságnak tevékenyen törekednie kell arra, hogy a keresett személy e megtagadás folytán ne maradjon büntetlenül.

58 Az e célból teendő lépéseket illetően emlékeztetni kell arra, hogy a végrehajtó és a kibocsátó igazságügyi hatóságok közötti párbeszédet az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésének első albekezdésében előírt lojális együttműködési kötelezettségnek kell vezérelnie annak biztosítása érdekében, hogy az európai elfogatóparancs működése ne bénuljon meg. A lojális együttműködés elvéből többek között az következik, hogy a tagállamok kölcsönösen tiszteletben tartják és segítik egymást a Szerződésekből eredő feladatok végrehajtásában (2023. április 18-i E. D. L. [Betegségen alapuló megtagadási ok] ítélet, C-699/21, EU:C:2023:295, 45. pont; 2024. július 29-i Breian ítélet, C-318/24 PPU, EU:C:2024:658, 93. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

59 Ebből a szempontból a kibocsátó és a végrehajtó igazságügyi hatóságoknak a büntetőügyekben folytatott hatékony együttműködés biztosítása érdekében teljes mértékben ki kell használniuk az Unió által e területen elfogadott eszközöket, ily módon elősegítve az ezen együttműködés alapját képező kölcsönös bizalmat (lásd ebben az értelemben: 2023. április 18-i E. D. L. [Betegségen

alapuló megtagadási ok] ítélet, C-699/21, EU:C:2023:295, 46. pont; 2024. július 29-i Breian ítélet, C-318/24 PPU, EU:C:2024:658, 94. pont; 2025. szeptember 4-i C.J. [Büntetés végrehajtása európai elfogatóparancs alapján] ítélet, C-305/22, EU:C:2025:665, 69. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

60 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2002/584 kerethatározathoz hasonlóan a 2008/909 kerethatározat a büntetőjog terén pontosítja a kölcsönös bizalom és a kölcsönös elismerés elvét, amelyek különösen a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében mindegyik tagállamtól megkövetelik, hogy – kivételes körülményektől eltekintve – úgy tekintse, hogy az összes többi tagállam tiszteletben tartja az uniós jogot, és különösen az uniós jog által elismert alapvető jogokat. Ez utóbbi kerethatározat így megerősíti az igazságügyi együttműködést a büntetőügyekben hozott ítéletek olyan esetekben történő elismerése és végrehajtása terén, amikor személyeket egy másik tagállamban szabadságvesztés-büntetésre vagy szabadságelvonással járó intézkedésre ítéltek, a társadalmi beilleszkedésük elősegítése érdekében (2025. szeptember 4-i C.J. [Büntetés végrehajtása európai elfogatóparancs alapján] ítélet, C-305/22, EU:C:2025:665, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

61 A 2008/909 kerethatározat 3. cikkének (1) bekezdése szerint a kerethatározat célja azon szabályok megállapítása, amelyek értelmében a tagállamok e társadalmi beilleszkedés elősegítése érdekében elismernek egy másik tagállam bírósága által hozott ítéletet, és végrehajtják a büntetést. Amint az a 26. cikkének (1) bekezdéséből következik, e kerethatározat lép a tagállamok közötti kapcsolatokban alkalmazandó, ez utóbbi cikkben említett, az elítélt személyek átszállításáról szóló egyezmények rendelkezéseinek helyébe (2025. szeptember 4-i C.J. [Büntetés végrehajtása európai elfogatóparancs alapján] ítélet, C-305/22, EU:C:2025:665, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

62 E kontextusban az, ha a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján megtagadják a szabadságvesztés-büntetésnek a kibocsátó tagállamban történő végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtását azzal az indokkal, hogy a keresett személy ez utóbbi tagállamnak történő átadása a Charta 4. cikke által tiltott embertelen vagy megalázó bánásmód kockázatának tenné ki őt, nem akadályozza meg az e megtagadási okra hivatkozó végrehajtó igazságügyi hatóságot abban, hogy a 2008/909 kerethatározat rendelkezéseit alkalmazza abból a célból, hogy elismerje a kibocsátó tagállamban hozott, e személy e büntetésre történő elítéléséhez vezető ítéletet, és a saját területén átvegye e büntetés végrehajtását.

63 Amint azt ugyanis a Bírósághoz benyújtott észrevételeiben a belga és a román kormány is hangsúlyozta, az említett megtagadási ok alkalmazása, amely csak az elítélt személy kibocsátó tagállamban történő fogvatartásának körülményeire vonatkozik, nem érinti a kölcsönös bizalom és a kölcsönös elismerés elvét azon eljárás tekintetében, amelyet ez utóbbi tagállamban jogszerűen folytattak le, és amely ezen ítélethez vezetett.

64 Ezenkívül még akkor is, ha a 2008/909 kerethatározatban foglalt szabályok célja – amint azt a jelen ítélet 61. pontja is felidézi – lényegében nem más, mint az elítélt személy társadalomba való beilleszkedésének elősegítése, változatlanul igaz, hogy e szabályok relevánsak az alapügyekben felmerülőhöz hasonló olyan helyzetben, amelyben a végrehajtó igazságügyi hatóság kivételesen és azt követően, hogy jelen ítélet 31. és 32. pontjában felidézett követelményekkel összhangban lévő, megfelelő vizsgálatot folytatott le, a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján tartózkodik az európai elfogatóparancs végrehajtásától.

65 E tekintetben a Bíróság ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az arra irányuló cél, hogy növeljék annak esélyeit, hogy a keresett személy a vele szemben kiszabott büntetés letöltését követően beilleszkedjen a társadalomba, legyen az bármilyen fontos is, nem abszolút jellegű, mivel e célkitűzést össze kell egyeztetni a 2002/584 kerethatározat alapvető célkitűzéseivel, különösen pedig a jelen ítélet 55. és 56. pontjában felidézett célkitűzéssel, amely az azon büntetlenség elleni küzdelemre irányul, amelyben e személy ily módon részesülhetne (lásd ebben az értelemben: 2025. szeptember 4-i C.J. [Büntetés végrehajtása európai elfogatóparancs alapján] ítélet, C-305/22, EU:C:2025:665, 62. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

66 Márpedig, figyelembe véve a büntetés végrehajtása vonatkozásában a jelen ítélet 44. pontjában hivatkozott azon következményeket, amelyek az európai elfogatóparancs végrehajtásának a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján történő megtagadásából erednek, közérdeknek minősül, hogy e büntetést a végrehajtó tagállamban hajtsák végre annak érdekében, hogy a keresett személy e megtagadás folytán ne maradjon büntetlenül.

67 Ilyen helyzetben ugyanis a büntetés céljaira tekintettel a társadalomba való beilleszkedést és a büntetlenség elleni küzdelmet egymást kiegészítő jelleggel kell kezelni, mivel az olyan személy társadalomba való beilleszkedése, akivel szemben szabadságvesztés-büntetést szabtak ki, magában foglalja, hogy e büntetés a végrehajtó tagállamban ténylegesen végre legyen hajtva.

68 Következésképpen az a végrehajtó tagállam, amely a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján megtagadta a szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtását, köteles alkalmazni a 2008/909 kerethatározatban foglalt szabályokat annak érdekében, hogy a területén el lehessen ismerni a kibocsátó tagállamban hozott azon büntetőítéletet, amely az európai elfogatóparancs kibocsátását igazolta, ezen elismerés alapján pedig e tagállam köteles biztosítani e büntetés ugyanezen területen történő végrehajtását.

69 E tekintetben e kerethatározat 4. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, hogy főszabály szerint a kibocsátó tagállam feladata kezdeményezni, hogy a végrehajtó tagállam részére továbbítsák ezt az ítéletet – mellékelve ahhoz azt a tanúsítványt, amelyre a formanyomtatványt az említett kerethatározat I. melléklete határozza meg – annak érdekében, hogy az említett ítélet a végrehajtó tagállamban elismerésre és végrehajtásra kerüljön.

70 Mindazonáltal ugyanezen kerethatározat 4. cikkének (5) bekezdése értelmében a végrehajtó tagállam saját kezdeményezésére kérheti a kibocsátó tagállamot, hogy továbbítsa neki ugyanezt az ítéletet e tanúsítvánnyal együtt.

71 A fentiekből következik, hogy amennyiben a végrehajtó tagállam kivételesen, a 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján megtagadta a szabadságvesztés-büntetésnek a kibocsátó tagállamban történő végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtását, a végrehajtó tagállamnak gondoskodnia kell arról, hogy e büntetés a területén végrehajtásra kerüljön, a 2008/909 kerethatározat 4. cikkének (5) bekezdése alapján saját kezdeményezésére kérve a kibocsátó tagállamtól, hogy továbbítsa részére a jelen ítélet 69. pontjában említett ítéletet és tanúsítványt.

72 Kétségtelen, hogy a 2008/909 kerethatározat 4. cikkének (5) bekezdése pontosítja, hogy az e rendelkezés alapján megfogalmazott kérelmek a kibocsátó tagállam vonatkozásában nem keletkeztetnek kötelezettséget arra, hogy ilyen továbbítást végezzen.

73 Mindazonáltal hangsúlyozni kell, hogy ez utóbbi tagállam feladata annak biztosítása, hogy az e kerethatározat által számára biztosított azon előjogot, hogy a valamely bírósága által hozott, a jelen ítélet 69. pontjában említett büntetőítéletet és az ugyanezen pontban említett tanúsítványt ne továbbítsa a végrehajtó tagállam részére, oly módon gyakorolja, amely lehetővé teszi a tagállamok illetékes hatóságai között büntetőügyekben folytatott hatékony együttműködést. Így biztosítania kell, hogy az európai elfogatóparancs működése és a büntetőügyekben hozott ítéleteknek egy másik tagállamban történő végrehajtásuk céljából történő kölcsönös elismerése ne bénuljon meg (lásd ebben az értelemben: 2025. szeptember 4-i C.J. [Büntetés végrehajtása európai elfogatóparancs alapján] ítélet, C-305/22, EU:C:2025:665, 71. pont), következésképpen pedig ne sérüljenek a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség létrehozását kísérő, az EUSZ 3. cikk (2) bekezdésében tükröződő célkitűzések.

74 Következésképpen a kibocsátó tagállamnak, amikor a végrehajtó tagállammal szemben ilyen megtagadással kíván élni, megfelelően figyelembe kell vennie azt a körülményt, hogy ezáltal az elítélt személy büntetlenül maradna, ami szintén veszélyeztetheti a társadalomba való beilleszkedését.

75 Végül pontosítani kell, hogy a 2008/909 kerethatározat 6. cikkének (1) bekezdése értelmében a jelen ítélet 69. pontja szerinti ítélet az ugyanezen pont szerinti tanúsítvánnyal együtt főszabály szerint csak akkor továbbítható ezen ítélet elismerése és a büntetés végrehajtása céljából a végrehajtó tagállam részére, ha ehhez az elítélt személy a kibocsátó tagállam jogával összhangban hozzájárulását adta.

76 Mindazonáltal e kerethatározat 6. cikke (2) bekezdésének a), illetőleg c) pontjából kitűnik, hogy e hozzájárulás nem szükséges akár abban az esetben, ha az elítélt személy a végrehajtó tagállam állampolgára, és annak területén is él, akár pedig abban az esetben, ha az elítélt személy – többek között a kibocsátó tagállamban történt elítélését követően – a végrehajtó tagállamba szökött, vagy más módon visszatért oda.

77 A jelen esetben egyrészt a C-91/24. sz. ügyben a Bíróság rendelkezésére álló iratanyagból kitűnik, hogy a 2008/909 kerethatározat 6. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében előfordulhat, hogy HL hozzájárulására nincs szükség, mivel HL Belgiumban lakóhellyel rendelkező belga állampolgár, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

78 Másrészt, ami a C-722/23. sz. ügyben a Bíróság rendelkezésére álló iratanyagot illeti, abból kitűnik, hogy AR Belgiumban lakóhellyel rendelkező román állampolgár. Következésképpen szintén e bíróság feladata, hogy a rendelkezésére álló információkra tekintettel megvizsgálja, hogy az e kerethatározat 6. cikke (2) bekezdésének c) pontjában foglalt kivétel alkalmazandó-e AR helyzetére, különösen pedig, hogy AR azt követően utazott-e Belgiumba, hogy Romániában négy év szabadságvesztés-büntetésre ítélték az európai elfogatóparancs vele szemben történő kibocsátását igazoló emberkereskedelem miatt.

79 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a 2002/584 kerethatározat 4. cikkének 6. pontját akként kell értelmezni, hogy valamely végrehajtó igazságügyi hatóság, amennyiben e kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján megtagadta egy szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtását, nem jogosult arra, hogy a keresett személy büntetlenségének elkerülése érdekében kiegészítő jelleggel alkalmazza a végrehajtás megtagadásának e 4. cikk 6. pontjában megjelölt mérlegelhető okát. Ezzel szemben ilyen megtagadás esetén a végrehajtó tagállam az ilyen büntetlenség elkerülése érdekében köteles

érvényre juttatni a 2008/909 kerethatározat 4. cikkének (5) bekezdésében foglalt rendelkezéseket, saját kezdeményezésére kérve a kibocsátó tagállamot, hogy az e kerethatározat I. mellékletében foglalt formanyomtatvány szerinti tanúsítvánnyal együtt továbbítsa részére az e büntetést kiszabó ítéletet, az említett büntetésnek a végrehajtó tagállam területén történő végrehajtása céljából.

A költségekről

80 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

A 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat 4. cikkének 6. pontját

a következőképpen kell értelmezni:

valamely végrehajtó igazságügyi hatóság, amennyiben a módosított 2002/584 kerethatározat 1. cikkének (3) bekezdése alapján megtagadta egy szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs végrehajtását, nem jogosult arra, hogy a keresett személy büntetlenségének elkerülése érdekében kiegészítő jelleggel alkalmazza a végrehajtás megtagadásának e 4. cikk 6. pontjában megjelölt mérlegelhető okát. Ezzel szemben ilyen megtagadás esetén a végrehajtó tagállam az ilyen büntetlenség elkerülése érdekében köteles érvényre juttatni a kölcsönös elismerés elvének büntetőügyekben hozott, szabadságvesztés büntetéseket kiszabó vagy szabadságelvonással járó intézkedéseket alkalmazó ítéleteknek az Európai Unióban való végrehajtása céljából történő alkalmazásáról szóló, 2008. november 27-i 2008/909/IB tanácsi kerethatározat 4. cikkének (5) bekezdésében foglalt rendelkezéseket, saját kezdeményezésére kérve a kibocsátó tagállamot, hogy az e kerethatározat I. mellékletében foglalt formanyomtatvány szerinti tanúsítvánnyal együtt továbbítsa részére az e büntetést kiszabó ítéletet, az említett büntetésnek a végrehajtó tagállam területén történő végrehajtása céljából.

Aláírások